

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/34/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111233356
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:7111233356.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., F. XX proti odporcovi A. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. S., S. XX, o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 17C/10/2012-29 zo dňa 17.01.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výroku, ktorým v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol tak, že návrh na uloženie povinnosti odporcovi, aby sa zdržal nakladania s nehnuteľnosťou, najmä odplatného alebo bezodplatného prevodu na iné osoby, zriadenia záložného práva alebo vecného práva k cudzej veci alebo prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k bytu č. X, nachádzajúceho sa na prízemí budovy s. č. XXX, na par. č. 259/9 a spoluvlastníckym podielom 1394/15596 na spoločných častiach a zariadeniach domu, súp. č. XXX a na par. č. 259/9, kat. úz. C. R., LV č. XXX, Správa katastra W. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd uložil odporcovi, aby sa zdržal nakladania s nehnuteľnosťou, najmä odplatného alebo bezodplatného prevodu nehnuteľností na iné osoby, zriadenia záložného práva alebo vecného práva k cudzej veci alebo prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva: bytom č. X nachádzajúcim sa na prízemí budovy súp. č. XXX, nachádzajúcej sa na pozemku parcela č. 259/9 a spoluvlastníckym podielom 1394/15596 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súp. č. XXX a na pozemku parcela č. 259/9, nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. C. R., zapísaných na LV č. XXX na Správe katastra W., odo dňa doručenia uznesenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Uložil navrhovateľovi, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podal návrh na začatie konania vo veci samej.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ sa návrhom na nariadenie predbežného opatrenia dožadoval, aby súd uložil odporcovi zákaz nakladať, a teda disponovať právnymi úkonmi dvojstrannými alebo jednostrannými, prevádzať odplatne alebo bezodplatne, zaťažovať záložným právom alebo iným vecným právom k cudzej veci alebo prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva a akýmkoľvek iným spôsobom nakladať s majetkom odporcu, a to konkrétne bytom č. X na prízemí, umiestnený v stavbe bude súp. č. XXX, kat. úz. C. R., okres W., obec M. C., ktorý je zapísaný na LV č. XXX, vydaný Správou katastra W., postavený na parcele 259/9, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1206 m² kat. úz. C. R., obec M. C., zapísaný na LV č. XXX, vydaný Správou katastra W. a takisto aj vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu vo veľkosti 1394/15596 na spoločných častiach a zariadeniach domu, ktorý je tiež zapísaný na LV č. XXX vydaný Správou katastra W., kat. úz. C. R.. Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že dňa 03.01.2009 H. K. a Z. V. uzatvorili zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bola suma 554.338 eur. Zo strany Z. V. ako dlžníka nedošlo k úhrade pohľadávky. Dňa 02.12.2011 H. K. zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil na navrhovateľa pohľadávku voči dlžníkovi vo výške 1.500 eur,

ktorú sumu dlžník navrhovateľovi nezaplatil. Naviac, dňa 14.09.2009 bolo rozhodnutím Správy katastra K. povolený vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech A. V. st. na základe darovacej zmluvy uzatvorenej medzi dlžníkom Z. V. a A. V. st. Následne dňa 09.09.2011 Správa katastra K. povolila vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech odporcu, a to na základe darovacej zmluvy uzatvorenej medzi A. V. st. a odporcom.

Navrhovateľ má za to, že úkony sú odporovateľné, pričom je preukázaný úmysel dlžníka zmenšiť svoj majetok. Dlžníčka Z. V. má ďalej úmysel zmenšovať svoj majetok prevodom ďalších nehnuteľností v kat. úz. W. a kat. úz. B. V.. Prvostupňový súd vychádzal pri rozhodovaní zo zmluvy o pôžičke zo dňa 03.01.2009, zmluvou o postúpení pohľadávok, príjmového pokladničného dokladu z 03.01.2009, rozhodnutia o povolení vkladu Správou katastra K., darovacej zmluvy z 18.07.2011, inzerátu o predaji nehnuteľností a listu vlastníctva č. XXX a XXX. Tieto listiny podľa skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom zodpovedali tvrdeniam v návrhu na začatie konania o vydanie predbežného opatrenia.

Prvostupňový súd aplikujúc ust. § 74 ods. 1 O. s. p., § 76 ods. 1 písm. f/ O. s. p., § 76 ods. 3 O. s. p. a § 77 ods. 1 písm. a/ O. s. p. skonštatoval, že súd môže nariadiť predbežné opatrenie v prípade, ak je osvedčená danosť práva navrhovateľa tým, že navrhovateľ je vecne legitimovaný na podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nárok navrhovateľa nie je zjavne neopodstatnený a zároveň musí navrhovateľ preukázať potrebu dočasnej úpravy.

Navrhovateľ podľa prvostupňového súdu je vecne legitimovaný na podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nárok navrhovateľ nie je zjavne neopodstatnený a je preukázaná potreba dočasnej úpravy. Z listinných dôkazov predložených navrhovateľom je osvedčené právo navrhovateľa voči dlžníkovi Z. V., ktorá uzavrela právne úkony, ktorými bol zmenšený jej majetok. Pokiaľ navrhovateľ odporovateľnou žalobou sa bude domáhať svojho práva, je dôvodné a opodstatnené, aby do času, kým súd v konaní vo veci samej nerozhodne, bolo zamedzené odporcovi nakladať s nehnuteľným majetkom, najmä prevodom na iné osoby, zriadením záložného práva alebo vecného práva k cudzej veci alebo prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva.

Za neopodstatnený a neprimeraný zásah do vlastníckeho práva odporcu prvostupňový súd považoval návrh obmedzenia akéhokoľvek spôsobu nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami. Preto v tejto časti súd návrh zamietol. Nie je dôvodné akokoľvek obmedziť dispozície s nehnuteľnosťou, napr. nájmom. Účelom nariadeného predbežného opatrenia je zamedziť najmä prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na tretie osoby a zaťaženia nehnuteľnosti.

Povinnosť podať návrh na začatie konania vo veci samej prvostupňový súd odôvodnil § 76 ods. 3 O. s. p. a rozhodol, že o trovách konania o predbežné opatrenie rozhodne v konaní vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca. Namietal rozhodnutie prvostupňového súdu, pretože toto vychádza z nesprávneho posúdenia veci a skutkový stav neobstojí. Uviedol, že dňa 12.08.2011 po vzájomnej dohode so svojim otcom A. V., nar. XX.XX.XXXX, uzavrel darovaciu zmluvu k predmetnému bytu č. X. Pred podpísaním darovacej zmluvy si zabezpečili list vlastníctva č. XXX kat. úz. C. R., tento si odporca pozrel a na liste vlastníctva sa nenachádzala žiadna poznámka či obmedzenia konať podľa vôle otca. V ten deň bol otec stále výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, ani otec ani odporca nemali informáciu o tom, že by im niečo bránilo uzavrieť takúto zmluvu, ani nemali informáciu o tom, že by existoval nejaký dlh otca alebo jeho súčasnej manželky voči osobe H. K.. Byt odporca prijal ako dar v dobrej viere podľa podmienok obsiahnutých v darovacej zmluve a obdržal aj list vlastníctva.

Až koncom septembra 2011 sa od otca dozvedel, že boli podané žaloby na jeho manželku H. K., v ktorých sa domáhal vrátenia údajného dlhu. Na zmluve o pôžičke zo dňa 03.01.2009 nebol otec odporcu ani dlžníkom, ani účastníkom, zmluva nebola overená u notára. Podľa žalôb mal H. K. poskytnúť 500.000 eur, avšak podľa mediálnych informácií mali byť poskytnuté slovenské koruny. Má informácie o tom, že v návrhu sú iné údaje o odovzdaní hotovosti, ako je v listinách o pôžičke. Naviac, manželka jeho otca podala trestné oznámenie na H. K. za sfaľšovanie zmluvy o pôžičke, žiadala vykonať grafologickú skúšku. Toto trestné konanie je vedené na Krajskom riaditeľstve PZ v Košiciach, Kuzmányho 8 a je v štádiu vyšetrovania.

Okrem toho H. K. požiadal o vydanie predbežných opatrení aj Okresný súd Košice I. a Košice II. na všetky nehnuteľnosti, ktoré vlastní manželia V., a tak isto aj na byt, ktorý vlastní v súčasnej dobe odporca. Všetky konania o vydanie predbežného opatrenia skončili zamietnutím návrhov na nariadenie predbežných opatrení odvolacím súdom.

Namietal, že pohľadávka T. L., ktorá bola postúpená dňa 02.12.2011 vo výške 1.500 eur je neprávoplatná. Nie je uznaná súdom. Ohľadne tejto pôžičky má byť vedené konanie pred Okresným súdom v Košiciach č.k. 13C/199/2011, avšak doposiaľ nebol zaplatený ani súdny poplatok. Postúpenie pohľadávky považuje za neprávoplatné. Navyiac, navrhovateľ si nevšimol, že na LV č. XXX kat. úz. M. C., C. R. je v ľarche uvedené vecné bremeno bezplatného dožitia otca v spornom byte, čo preukazuje, že nie je v záujme odporcu nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou. Preto žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

K odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie prvostupňového súdu potvrdil, navrhovateľ osvedčil pravdepodobnosť nároku v postačujúcej miere. Poukázal na to, že zistil, že trestné oznámenie bolo odmietnuté ako nedôvodné a neopodstatnené. Podpis na zmluve o pôžičke je podpísom Z. V..

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O. s. p. preskúmal napadnutý výrok uznesenia súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a zistil aplikujúc ust. § 221 ods. 3 O. s. p. s použitím ust. § 220 O. s. p., že v prejednávanej veci nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie uznesenia prvostupňového súdu, ani na zrušenie uznesenia prvostupňového súdu. Preto odvolací súd napadnutý výrok uznesenia súdu prvého stupňa a súvisiaci výrok o povinnosti podať návrh na začatie konania zmenil a návrh zamietol.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Z obsahu spisu vyplýva tvrdenie odporcu, že prebieha konanie vo veci samej pod sp. zn. 13C/199/2011 pred Okresným súdom Košice I., v ktorej sa domáha H. K. od Z. V. vrátenia sumy 1.364.932,80 eur, čo má byť prekážkou začatého konania. Je potrebné uviesť, že v prejednávanej veci je účastníkom konania T. L., ako navrhovateľ a odporca A. V. a predmetom konania je návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Preto v tejto veci nie je prekážkou ďalšieho konania o návrhu na vydanie predbežného opatrenia prekážka litispendencie (začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie), pretože s namietanou vecou neexistuje totožnosť subjektov (vzhľadom na označenie účastníkov konania) a totožnosť predmetu konania (o zaplatenie istiny, o vydanie predbežného opatrenia). Toto predbežné opatrenie nie je možné považovať ani predbežným opatrením podľa § 102 O. s. p., ktoré predbežné opatrenie by malo upravovať pomery účastníkov konania alebo zabezpečiť dôkaz po začatí konania. Preto správne postupoval prvostupňový súd, keď o predbežnom opatrení rozhodoval podľa § 74 a nasledujúcich O. s. p. , kedy pred začatím konania môže súd upraviť pomery účastníkov konania. Preto túto námietku považoval odvolací súd zo strany odporcu za nedôvodnú.

Ďalej z obsahu spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľ ako postupník pohľadávky vo výške 1.500 eur voči Z. V. žiadal vydať predbežné opatrenie voči A. V. ml. ako tretej osobe, pretože Z. V. darovala A. V. st. nehnuteľnosť, a to byt v C. R. s príslušenstvom, pričom navrhovateľ v návrhu na vydanie predbežného opatrenia poukázal na ust. § 42a Občianskeho zákonníka, ktoré sa týkajú odporovateľnosti právnych úkonov, kedy tvrdí, že uspokojenie jeho nároku je ohrozené tým, že Z. V. previedla nehnuteľnosti na ďalšiu osobu a táto zase na ďalšiu osobu. Výkon rozhodnutia v prípadnom iniciovanom konaní o zaplatenie by bol preto ohrozený a odporca znižuje hodnotu svojho majetku a nebude ho možné výkonom rozhodnutia postihnúť, čo nepriaznivo ovplyvňuje odporcove prípadne dlžníckove majetkové pomery. Predložil pritom doklady svedčiace o tom, že medzi A. V. st. a Z. V. došlo k uzatvoreniu darovacej zmluvy, ďalej doklady svedčiace o tom, že A. V. st. daroval svojmu synovi A. V. ml. nehnuteľnosti, listy

vlastníctva na nehnuteľnosti a informácie z médií, podľa ktorých sa A. V. st. s manželkou sťahuje z K. a predávajú nehnuteľnosti.

Predbežné opatrenie podľa § 74 ods. 1 O. s. p. je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Slúži na dočasnú a provizórnu úpravu nepriaznivých následkov, ktoré by mohli pred začatím konania nastať. Predbežné opatrenie je možné vydať, ak je potrebné dočasne upraviť vzťahy medzi účastníkmi konania, pričom predpokladom pre jeho nariadenie je skutočnosť, že navrhovateľ predbežného opatrenia aspoň osvedčí svoj nárok voči odporcovi alebo osvedčí porušovanie práva odporcom, či obavu z ohrozenia výkonu rozhodnutia. Vždy musí preukázať dôkazy, ktoré aspoň osvedčujú základné skutočnosti, ktoré vedú súd k záveru o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť tvrdená nevyhnutnosť okamžitej predbežnej ochrany práva navrhovateľa. Predbežným opatrením nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi, ani jeden z účastníkov nezískava po rozhodnutí o predbežnom opatrení silnejšie postavenie, resp. viac práv v spore.

Navrhovateľ v prejednávanej veci žiadal vydať predbežné opatrenie z dôvodu, že má obavu, že by mohol byť ohrozený alebo zmarený výkon budúceho rozhodnutia, v ktorom bude úspešný vo vzťahu k dlžníčke Z. V. o úhradu sumy 1.500 eur. V takom prípade je podstatnou náležitosťou osvedčiť skutočnosť odôvodňujúcu obavu, že by mohol byť ohrozený alebo zmarený takýto výkon súdneho rozhodnutia a zároveň musí byť osvedčené, že navrhovateľ má pohľadávku alebo iný nárok a že tento mu bude priznaný súdnym rozhodnutím, ktoré môže byť exekučným titulom.

Navrhovateľ v prejednávanej veci však nepreukázal, že jeho dlžníkom je A. V. ml., ktorý ako tretia osoba získal od svojho otca byť v C. R. na základe darovacej zmluvy. Z obsahu spisového materiálu totiž nevyplýva, že odporca A. V. ml. prevzal na seba záväzok, ktorý tvrdí navrhovateľ, že má voči nemu Z. V.. V priebehu konania navrhovateľ ani len neosvedčil skutočnosť, že odporca A. V. ml. nakladá so svojim majetkom tak, že má v úmysle ho zmenšovať s cieľom vyhnúť sa akémukoľvek plneniu vo vzťahu k navrhovateľovi.

Navrhovateľ neosvedčil, že má právo domáhať sa svojich finančných nárokov voči A. V. ml., ktorý nie je ani dlžníkom navrhovateľa a ani od dlžníka navrhovateľa nezískal právnym úkonom - darovaním, žiaden prospech.

Významným atribútom, ktorý sa uplatňuje v súvislosti s predbežným opatrením je aj zásada proporcionality. Súd vždy musí zvažovať rovnováhu individuálnych záujmov pri rozhodovaní o predbežnom opatrení a porovnať záujmy, ktoré by mohli byť nariadením predbežného opatrenia dotknuté. Ide najmä o predbežné opatrenia, ktoré sa dotýkajú vlastníckeho práva.

Vydaním predbežného opatrenia tak, ako to vykonal prvostupňový súd by došlo k neprimeranému a neprípustnému zásahu do vlastníckeho práva odporcu A. V. ml., ktoré sú chránené nielen ust. § 123 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, ale najmä článkom 20 ods. 1 až 4 Ústavy Slovenskej republiky, kedy na základe neosvedčených skutočností tvrdených navrhovateľom by bez právneho dôvodu došlo k obmedzeniu jeho práv nakladať so svojim vlastníctvom.

Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v prvom a poslednom výroku zmenil a návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol (§ 220 O. s. p.), pretože navrhovateľ neosvedčil oprávnenosť uplatňovaného návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.